

Izglītības un zinātnes
ministrija

Neformālās pieaugušo izglītības kvalitātes kritēriji

Andra Šenberga
30.05.2017.

«Nacionālie koordinatori Eiropas programmas īstenošanai pieaugušo izglītības jomā»
Šis projekts tiek finansēts ar Eiropas Komisijas atbalstu. Šī paziņojums atspoguļo vienīgi autora uzskatus,
un Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu.

Izglītības un zinātnes
ministrija

MĀCĪŠANĀS NEFORMĀLĀ IZGLĪTĪBA

Mācīšanās, kas notiek **plānotu nodarbību veidā** (mācīšanās mērķu un laika ziņā). No izglītības guvēja skatu punkta neformālā mācīšanās ir internacionāla.

Neformālās mācīšanās **rezultāti var tikt legalizēti** un saistīti ar sertifikāciju. Neformālo mācīšanos dažkārt raksturo kā daļēji strukturētu mācīšanos

*CEDEFOP (2014) Terminology of European education and training policy.
Luxsemburg: Office for Official Publications of the European Communities*

Ārpus formālās izglītības organizēta **interesēm un pieprasījumam atbilstoša izglītojoša darbība.**

Izglītības likums, 1.pants, 14.punkts

**Non – formal learning –
neformālā izglītība**

*LZA Terminoloģijas komisijas 24.08.2010
lēmums Nr.88 "Par "Eiropas Pieaugušo izglītības
glosārija" terminiem"*

Izglītības un zinātnes
ministrija

Erasmus+

PIEAUGUŠO NEFORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS SATURA KRITĒRIJI

Pieaugušo neformālās izglītības programmas nosaka šīs izglītības saturu un to atbilstību

valsts un

darba devēju, kā arī

personības izaugsmes interesēm,

un šīs programmas pieaugušajiem ir tiesības apgūt visa mūža garumā neatkarīgi no iepriekš iegūtās izglītības.

Izglītības likums, 46.panta trešā daļa

Izglītības un zinātnes
ministrija

IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PAMATNOSTĀDNES 2014. 2020.gadam

2.4. Rīcības virziens: Izglītības iespēju paplašināšana pieaugušajiem

Mērķi:

- sadarbībā ar nozaru asociācijām, nodrošināt, ka nodarbināto personu iegūtās **prasmes un zināšanas atbilst darba tirgus vajadzībām**
- veicināt **darbaspēka produktivitāti, elastīgumu, pielāgošanos pārmaiņām un straujām tehnoloģiju izmaiņām** un paaugstināt nodarbināto personu karjeras izaugsmes iespējas gan vienas nozares ietvaros, gan starp dažādām nozarēm
- līdztekus **produktivitātes un kompetences pieaugumam** sekmēt darba algas pieaugumu

Izglītības un zinātnes
ministrija

IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PAMATNOSTĀDNES 2014.-2020.gadam

Darbības:

- **normatīvā regulējuma pilnveidošana** pieaugušo izglītības atbalsta nodrošināšanai
- **atbalsta** nodrošināšana **nodarbināto iedzīvotāju profesionālās kompetences pilnveidei** atbilstoši mainīgajiem darba tirgus apstākļiem
- **atbalsts darba devējiem** formālās un neformālās izglītības nodrošināšanai nodarbinātajiem un darbinieku papildu izglītošanai
- kultūras institūciju, tostarp, muzeju, arhīvu, bibliotēku un **kultūrizglītības piedāvājuma pieejamību** formālās un neformālās izglītības procesā
- profesionālās tālākizglītības **programmu un materiālu izstrāde** pieaugušo izglītotāju, profesionālās izglītības iestāžu pakalpojumu piedāvājuma veicināšanai
- **starptautiskā sadarbība** kā formālajā, tā neformālajā pieaugušo izglītībā, saistot to ar ES izaugsmes stratēģijas "Eiropa 2020" mērķiem
- atbalsts mūsdienīgu **latviešu valodas apguves** mācību metodisko līdzekļu izstrādei
- **pedagogu**, kuri māca pieaugušajiem, **profesionālās pilnveides sistēmas** izveidei un uzturēšana

Izglītības un zinātnes
ministrija

PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS PĀRVALDĪBAS MODELIS 2016.-2020.GADAM

Ņemti vērā ES Padomes 2009.gada stratēģijas Eiropas sadarbībai izglītības jomā (ET 2020) stratēģiskos uzdevumus:

- Īstenot mūžizglītības stratēģijas un izvērts mobilitāti
- Uzlabot izglītības sistēmu kvalitāti un efektivitāti
- Dot iespēju visiem pilsoņiem iegūt pamatprasmes un kompetences, veicināt sociālo kohēziju un aktīvu pilsonību
- Sekmēt radošumu, inovāciju un uzņēmējdarbību.

8. pieaugušo izglītības pārvaldības modeļa ieviešanas plāna pasākums:

izstrādāt **kvalitātes pamatkritērijus**, kam jāatbilst pieaugušo izglītības piedāvātājiem un nodrošināt **IKT** iekļaušanu mācību programmās (IZM, IKVD, NEP)

Izglītības un zinātnes
ministrija

VIENOTAS PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS UN APMĀCĪBAS KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS SISTĒMAS IEVIEŠANA ES

EQAVET kvalitātes cikls

1. Mērķis un plāns

Noteikt skaidrus, atbilstošus un sasniedzamus mērķus un uzdevumus politikas procedūru un cilvēkresursu īstenošanai.

2. Ieviešana

Īstenot procedūras, lai nodrošinātu mērķu sasniegšanu un uzdevumu īstenošanu.

4. Pārskats

Pēc atsauksmju izvērtēšanas, pārunām ar galvenajām iesaistītajām pusēm un šo pārrunu analīzes, izstrādāt procedūras paredzamo rezultātu un/vai mērķu sasniegšanai, lai nodrošinātu rīcības plānu nepieciešamajās izmaiņām.

3. Attīstības novērtējums

Apkopot un apstrādāt datus, izstrādāt mehānismus sasniegumu un rezultātu attīstībai, lai varētu veikt novērtēšanu.

Izglītības un zinātnes
ministrija

VIENOTAS PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS UN APMĀCĪBAS KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS SISTĒMAS IEVIEŠANA ES

Ar EQAVET kvalitātes cikla 4 posmiem (plānošana, ieviešana, attīstība un pārskats) ir sasaistīti šādi pamatelementi:

- **vadības kultūra,**
- izglītības iestādes **apstākļu atspoguļojums,**
- **pašnovērtējuma kultūra,**
- **pedagogu tālākizglītības** atbalstīšana,
- datu un atsauksmju (**atgriezeniskās saites**) izmantošana, lai uzlabotu profesionālās izglītības kvalitāti un iesaistītu visas ieinteresētās puses.

Izglītības un zinātnes
ministrija

VIENOTAS PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS UN APMĀCĪBAS KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS SISTĒMAS IEVIEŠANA ES

EQAVET programmā sagatavotas **rekomendācijas** pieaugušo profesionālās izglītības un tālākizglītības kvalitātes nodrošināšanai.

https://ec.europa.eu/epale/sites/epale/files/al_-cvet_results_june_2015.pdf

Rekomendētie pieaugušo izglītības sniedzēju akreditācijas indikatori:

1. nacionāla, lokāla vai iekšēja **kvalitātes nodrošināšanas sistēma**;
2. **pieaugušo izglītības** informācijas, konsultāciju un programmu **pieejamība**;
3. mācību **personāla kvalitāte**;
4. **Informācijas pieejamība un karjeras konsultācijas**;
5. **Vadība un menedžments**
6. **Rezultatīvie rādītāji** (t.sk.: programmu apguvušo skaits, kas sešu mēnešu laikā atrod darbu, uzlabo savu situāciju darba un sociālajā vidē, piedalās kompetences atzīšanā vai turpina mūžizglītību citās programmās, daba devēju un sociālo partneru novērtējums;
7. **Sociālā iekļaušana un ieguldījums ekonomikas izaugsmē** (sociālo partneru iesaistes īpatsvars, programmas beidzēju ekonomiskās aktivitātes u.c.)
- 8./9. nepieciešamo **programmu un to satura noteikšanas** metodes
10. Atbilstība kvalifikāciju sistēmai, atzīšana

Izglītības un zinātnes
ministrija

Erasmus+

ES REKOMENDĀCIJAS

ES Izglītības ministru vienošanās

Rīgas secinājumi 22.06.2015.

Profesionālās izglītības un talākizglītības mērķi laika posmam līdz 2020.gadam, no vienas puses sekmējot izglītojamo **nodarbinātību** un **personīgo izaugsmi**, no otras – **inovācijas** un **izcilību**, kā arī profesionālās izglītības **prestīžu**.

Akcentēta virzība uz izglītības un kvalifikāciju savstarpēju **atzīšanu**, veicinot vienoto ES instrumentu ieviešanu, kuru pamatā ir Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Erasmus+

PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES KRITĒRIJU PAMATNOSACĪJUMI

- ✓ Formālās izglītības vai neformālās izglītības ietvars
- ✓ Atbilstība valsts interesēm
- ✓ Atbilstība darba devēju interesēm
- ✓ Atbilstība personības izaugsmes interesēm
- ✓ Īstenotāju dalība publiskajā iepirkumā

Izglītības un zinātnes
ministrija

Kvalitatīva pieaugušo izglītības pakalpojuma iepirkuma nodrošināšanasm KRITĒRIJI. Priekšlikums atlasei publiskajā iepirkumā

1. **Atbilstība** Publisko iepirkumu likuma prasībām
2. Pašvaldības **licence** (izņemot Izglītības iestāžu reģistrā reģistrētas izglītības iestādes, NBS vienības)
3. **Īstenošanas pieredze** iepirkumam atbilstošā izglītības programmu tematiskajā grupā
4. **Izglītības programmā** definēti sasniedzamie/mācīšanās rezultāti
5. Ir nodrošināti izglītības programmas īstenošanai nepieciešamie **materiāltehniskie resursi un mācību literatūra**
6. Pieejams **mācību personāls**, kura pieredze, izglītība, kvalifikācija atbilst konkrētajai pieaugušo izglītības programmas grupai un/vai mācību kursam (modulim);
7. Izglītības īstenotājs nodrošina **iekšējās kvalitātes nodrošināšanu**, kas ietver kvalitātes nodrošināšanas procesus
8. Ir noteikts **izglītības programmas vadītājs**, vai par izglītības programmas īstenošanu atbildīgais darbinieks
9. **Sadarbības prakse** ar programmas jomai/tematikai atbilstošu nozares darba devēju/ darba ņēmēju organizāciju, nozares ekspertu padomi
10. Nodrošināta absolventu un klientu **viedokļu apzināšana**, ir saņemti augsti novērtējumi par atbilstošu programmu īstenošanu iepriekš gan no pasūtītāja, gan absolventu puses.

Izglītības un zinātnes
ministrija

PIEDĀVĀTO KVALITĀTES KRITĒRIJU A PSPRIEŠANA

Kritēriju piedāvājums prezentēts un apspriests Izglītības un zinātnes ministrijas 27.07.2016. organizētajā ieinteresēto pušu seminārā (ar IZM, LDDK, LABS, IKVD un izglītības nozares ekspertu dalību)

Ir saņemts rakstveida viedoklis no:

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības

Latvijas Pieaugušo izglītības apvienības

Pieaugušo izglītotājiem Vidzemes reģionā

Pieaugušo izglītotājiem Kurzemes reģionā

Pieaugušo izglītotājiem Zemgales reģionā

Kritēriju projekts publiskots 29.08.2016. tīmekļa vietnē
<https://ec.europa.eu/epale/lv/blog/kvalitativa-pieauguso-izglitibas-piedavajuma-atlases-ieteicamie-kriteriji-publiskaja-iepirkuma>

Izglītības un zinātnes
ministrija

Kvalitatīva pieaugušo izglītības piedāvājuma PAPILDU KRITĒRIJI

Atbilstoši Jauno darba prasmju programmai (Eiropas Komisijas iniciatīva nodarbinātības paaugstināšanai *New Skills agenda*) papildu kritēriji:

- Pieaugušo izglītotāja pieredze īstenot **mācības darba vietā;**
- Pedagoģiskais personāls – **pieredzējuši nozares profesionāļi;**
- Pieaugušo izglītotājs ir **iesaistīts** pieaugušo izglītības politikas veidošanā (piem., darba devēju, darba ņēmēju vai ar tā pamatdarbības jomu saistītas **sabiedriskas organizācijas darbā**)

Izglītības un zinātnes
ministrija

Paldies par uzmanību!